

sag samt at tage skridt til, at der træffes de fornødne foranstaltninger. Dette bør ske ved, at politiet eller anklagemyndigheden i god tid før retsmødet giver retten meddelelse med henblik på at aftale, hvordan hensyntagen i forbindelse med et vidnes møde i retten skal ske. Der kan således være tale om, at en medarbejder ved retten på forhånd er klar til at modtage og vejlede vidnet om placering i et særligt venterum for vidner eller eventuelt et andet lokale, indtil forklaringen skal afgives. Der kan også være tale om at sikre, at vidnet ikke unødvendigt konfronteres med tiltalte eller bestemte vidner, eller om koordinering af en nødvendig politibeskyttelse. Man bør i den forbindelse ifølge udvalget være opmærksom på, at der i nogle tilfælde også kan være andre vidner i sagen, som forurettede har et klart behov for ikke at være i rum med.

Der vil ofte være beskikket en bistandsadvokat i de tilfælde, hvor der er behov for særlig hensyntagen til forurettede. Politiet og anklagemyndigheden må i så fald normalt kunne overlade det til bistandsadvokaten at træffe aftale med retten, i det omfang bistandsadvokaten i forbindelse med retsmødet ikke selv kan tage sig af forurettede i de nævnte henseender. I de helt specielle tilfælde, hvor der måtte være behov for politibeskyttelse, må politiet eller anklagemyndigheden træffe de nødvendige aftaler med retten og bistandsadvokaten.

På den anførte baggrund finder udvalget, at der i retsplejeloven bør indsættes en bestemmelse om, at politiet eller anklagemyndigheden skal underrette retten, hvis der er behov for særlig hensyntagen i forbindelse med et vidnes møde i retten. Det foreslås også, at det af bestemmelsen skal fremgå, at retten bistår vidnet i fornødent omfang.

Strafferetsplejeudvalget har desuden overvejet, om der er behov for særlige lovregler for at sikre, at der tages fornødent hensyn til vidner, herunder forurettede, når de afgiver forklaring. Udvalget peger i den forbindelse på, at nogle vidner kan opleve afhøringen i retten som en barsk affære. Det vil ikke mindst kunne gælde for forurettede. Af hensyn til sagens rette oplysning og udøvelsen af forsvarrets rettigheder vil det imidlertid ofte være nødvendigt at stille spørgsmål, der går tæt på.

Udvalget anfører, at det hører til dommerens administrative ledelse at sikre, at spørgsmål til forurettede og andre vidner ikke overskrider grænsen for det tilladelige. Dette udelukker dog ikke nærgående spørgsmål, der kan være såvel nødvendige som tilladelige. Problemet vil typisk være størst i de typer af sager, hvor forurettede har fået beskikket en bistandsadvokat. Denne har bl.a. til opgave at forberede forurettede

på det, der skal ske i retten, herunder orientere om, at der kan komme nærgående spørgsmål, som kan føles ubehagelige. Bistandsadvokaten har også mulighed for i retten at gøre indsigelse, hvis grænsen for det tilladelige overskrides. Hvis der ikke er beskikket en bistandsadvokat, bør anklageren være opmærksom på problemstillingen, og dommeren vil endvidere have mulighed for at vejlede vidnet herom i forbindelse med sin indledende vejledning af vidnet om vidnepligt og -ansvar.

Strafferetsplejeudvalget finder, at det er væsentligt, at retten, anklagemyndigheden, bistandsadvokater - og selvfølgelig også forsvarere - er opmærksomme på dette særlige aspekt af forurettedes og andre vidners deltagelse i straffeprocessen. Udvalget finder dog ikke, at særlige lovregler er nødvendige, idet den fornødne hensyntagen kan ske inden for rammerne af de gældende regler og den ovenfor foreslåede nye bestemmelse om bistand til vidner i særlige tilfælde.

Justitsministeriet er enig i Strafferetsplejeudvalgets synspunkter og forslag, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

Det bemærkes, at der i forbindelse med politi- og domstolsreformen er afsat midler til etablering af bl.a. vidneverum i de nye retsbygninger. Hertil kommer, at der i forbindelse med finanslovsforhandlingerne for 2007 er afsat midler til forbedring af sikkerheden i retsbygningerne, herunder etablering af vidneverum i landsretterne og ansættelse af retsbetjente.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2 (retsplejelovens § 193) og bemærkningerne hertil.

»Victim impact statement«

Strafferetsplejeudvalget har overvejet, om forurettede i sager om alvorlige integritetskrænkelser skal have mulighed for at komme med en såkaldt victim impact statement, dvs. en sammenhængende redegørelse om de konsekvenser, som lovovertrædelsen har haft for vedkommende.

Udvalget kan ikke anbefale en sådan regel og henviser bl.a. til, at spørgsmålet om følgerne af den strafbare handling allerede efter den gældende ordning indgår i bevismaterialet, idet følgerne af lovovertrædelsen navnlig kan have betydning for den nærmere strafferetlige rubricering af gerningen og for strafudmålingen. Der er derfor adgang for anklageren og forsvareren til at stille spørgsmål til forurettede om følgerne. Det samme gælder bistandsadvokaten, i det omfang en yderligere belysning af følgerne har betydning for bedømmelsen af forurettedes erstatningskrav. Er forurettede uden bistandsadvokat, kan forurettede naturligvis i forbindelse med sin vidneforklaring på samme